

Projekts „Normatīvā dokumenta izstrāde profesionāļiem un cilvēkresursu apmācība bērnu paliatīvajā aprūpē – bērnu paliatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības pamats ikvienai ģimenei Latvijā.”

Avots: <http://www.palliative.lv/71/230/>

Grantu shēma "Īstermiņa ekspertu fonds"

2007.gada 21.novembrī Finanšu ministrija un Norvēģijas Ārlietu ministrija parakstīja līgumu par Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta grantu shēmas „Īstermiņa ekspertu fonds” ieviešanu. Valsts reģionālās attīstības aģentūras (VRAA) nodrošina grantu shēmas „Īstermiņa ekspertu fonds” ieviešanu.

Grantu shēmas mērķis: sekmēt labas pārvaldības principu ieviešanu un uzlabot publiskā sektora pakalpojumu kvalitāti, veicinot zināšanu, pieredzes, informācijas un labas prakses apmaiņu starp Latviju, Norvēģiju vai citu Eiropas Ekonomikas zonas valsti. Grantu shēmu finansē no Norvēģijas valdības divpusējā finanšu un Latvijas Republikas budžeta līdzekļiem.

VRAA administrētās Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta grantu shēmas "Īstermiņa ekspertu fonds" 2.atklāta konkursa ietvaros saņēma 59 projektu pieteikumus, atbalstīti 13 projekti, kas sasniedza augstāko vidējo novērtējumu - no 83,50 līdz 95 punktiem, t.sk. arī Bērnu paliatīvās aprūpes biedrības projekts „Normatīvā dokumenta izstrāde profesionāļiem un cilvēkresursu apmācība bērnu paliatīvajā aprūpē – bērnu paliatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības pamats ikvienai ģimenei Latvijā.”

Apakšprojekta „Normatīvā dokumenta izstrāde profesionāļiem un cilvēkresursu apmācība bērnu paliatīvajā aprūpē – bērnu paliatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības pamats ikvienai ģimenei Latvijā” apraksts

Paliatīvā aprūpe ir aktīva, visaptveroša aprūpe pacientiem ar progresējošām hroniskām slimībām, kuriem radikālas ārstēšanas iespējas ir izsmeltas, kā arī viņu ģimenēm. Paliatīvās aprūpes mērķis ir nodrošināt pacientiem un viņu ģimenēm pēc iespējas labāku dzīves kvalitāti. Sāpju un citu simptomu likvidēšana, psiholoģisku, sociālu un garīgu problēmu risināšana jāveic vienotas aprūpes sistēmas ietvaros.

Gadījumus, kad nedziedināma slimība piemeklējusi bērnu, sabiedrība uztver īpaši jūtīgi. Bērni ar slimību ierobežotu dzīvildzi turpina attīstīties psihiski un emocionāli. Paliatīvā aprūpe palīdz bērnam izmantot viņa fiziskās spējas, cik pilnīgi vien iespējams, rūpējas, lai viņš justos pēc iespējas labāk, lai tiktu uzklautas viņa vēlmes un lai pakalpojumi tiktu nodrošināti bērnam vistuvākajā, visdraudzīgākajā vidē – mājās. Nedziedināmi slimo bērnu ģimenes locekļiem paliatīvās aprūpes pakalpojumi palīdz turpināt pilnvērtīgu sociālo un darba dzīvi.

Jau 10 gadus Bērnu paliatīvās aprūpes biedrība (turpmāk-biedrība) kā nevalstiska organizācija risina jautājumus, kuri saistīti ar bērnu paliatīvās aprūpes (turpmāk tekstā – PA) pakalpojumu pieejamību visā valstī. Biedrība ir izveidojusi bērnu PA multidisciplinārās komandas aprūpes modeli, kuras sastāvā vienoti strādā ārsts, medicīnas māsa, kapelāns, sociālais darbinieks, psihologs un psihoterapeits. Šāda komanda darbojas Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, nodrošinot PA pakalpojumus stacionāra apstākļos un mājas PA tikai Rīgas pilsētas iedzīvotājiem. PA Latvijas reģionos bērniem šobrīd nav pieejama.

Kā liecina Biedrības darba pieredze, pieprasījums pēc PA pakalpojumiem gadu no gada palielinās. Pēc Biedrības iniciatīvas par bērnu PA pakalpojuma pieejamību un attīstību Latvijā runāts Latvijas Pašvaldību savienības Veselības un Sociālo jautājumu komitejas sēdēs, Saeimas sociālo un darba lietu komisijas sēdēs, Veselības un Labklājības ministrijās, Pasaules Veselības organizācijas pārstāvniecībā Latvijā. Līdz ar pieprasījuma palielināšanos, Biedrībai ir nepieciešamība izstrādāt normatīvos dokumentus, kuri sekmētu bērnu PA pakalpojumu attīstības iespējas visos valsts reģionos.

Īpaša nozīme bērnu paliatīvajā aprūpē ir cilvēkresursu profesionalitātei.

Latvijā nav iespējas PA apgūt kā papildspecialitāti. Izglītības programmas ārsta grāda ieguvei Rīgas Stradiņa Universitātē (RSU) un Latvijas Universitātē (LU) PA kursu nepiedāvā. Šāds kurss netiek piedāvāts arī RSU tālākizglītības fakultātē. Tādēļ Biedrība izmanto visas iespējas, lai bērnu paliatīvās aprūpes speciālisti apgūtu Eiropas Savienības valstu labo pieredzi PA inovatīvā mācību kursa apgūvē. Apakšprojekts ir vērst uz bērnu paliatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošanu ikvienai ģimenei Latvijā. Apakšprojekta mērķis ir Bērnu paliatīvās aprūpes pakalpojuma attīstības pieejamības pilnveidošana Latvijā.

Apakšprojekta specifiskie mērķi:

1. Uz pierādījumiem balstītu normatīvā dokumenta - bērnu paliatīvās aprūpes vadlīnijas Latvijā izstrāde.

2. Inovatīva cilvēkresursu apmācības modeļa apguve bērnu paliatīvajā aprūpē.

Minēto mērķu sasniegšanai Apakšprojekta ietvaros tiks īstenotas sekojošas aktivitātes:

1. Bērnu paliatīvās aprūpes vadlīniju izstrādes pieredze Apvienotajā Karalistē un to ieviešanas labā prakse (Biedrības darba vizīte).

2. Normatīvā dokumenta - vadlīniju izstrāde bērnu paliatīvajā aprūpē strādājošiem speciālistiem (profesionājiem).

3. Cilvēkresursu plānošana ilgtspējīga PA pakalpojumu attīstībai Latvijā.

4. Inovatīva apmācības modeļa apguve bērnu paliatīvajā aprūpē.

5. Projekta informācijas un publicitātes pasākumi.

6. Projekta administrēšana.